

شرح پروژه:

يك شرکت بازاریابی در نظر دارد برخی از فعالیت های روزمره خود را مکانیزه نماید تا بتواند با سرعت و دقت بیشتری آنها را مدیریت کنید. از این رو سعی کرده ایم تا در این پروژه برخی از این نیازمندیها را پیاده سازی نمائیم که برخی از آنها در زیر درج گردیده است:

تعریف بخش:

هر شرکت ممکن است دارای بخش های مختلفی مانند سخت افزار و نرم افزار و ... باشد. بنابراین باید این امکان در برنامه وجود داشته باشد تا بتوانیم بخش های مختلف را در آن تعریف نماییم

تعریف پرسنل:

هر شرکت دارای تعدادی پرسنل شاغل است که در بخش های مختلف مشغول به کارند بنابراین این امکان نیز باید وجود داشته باشد تا پرسنل جدید را در سیستم تعریف کنیم و سپس بخش هایی که باید در آن کار کنند را مشخص نماییم

اختصاص پرسنل به بخش:

همانطور که در بالا به آن اشاره کردیم این امکان باید وجود داشته باشد تا پرسنل هایی را که تعریف نموده ایم به بخش های مختلف اختصاص دهیم لازم به ذکر است که هر پرسنل فقط می تواند در يك بخش شروع به فعالیت نماید.

امنیت:

جهت بالا بردن امنیت فقط کاربران خاصی باید از برنامه استفاده کنند، بنابراین باید قسمتی را برای این امر اختصاص داد.

پیاده سازی:

جهت کدنویسی این پروژه از زبان C# و ویژوال استودیو 2010 نسخه Ultimate استفاده شده است و جهت سهولت در نوشتن کدها از بانک اطلاعاتی جهت ذخیره اطلاعات استفاده نشده است بلکه از يك کلاس کمکی جهت ذخیره اطلاعات استفاده شده است که در ادامه به تفصیل توضیح داده خواهد شد.

برای کد نویسی قسمت های مختلف قصد داریم تا از تکنیک های شی گرایي استفاده نماییم زیرا درک برنامه را راحت تر می کند و همچنین این امکان را به ما می دهد تا با سرعت بیشتری کد نویسی را انجام دهیم .

تجزیه و تحلیل :

در این مرحله با استفاده از نیازمندی های پروژه اشیاء مورد نظر را مشخص و ارتباط بین آنها را مشخص نموده ایم که در تصویر زیر می توانید آن را مشاهده نمایید

بخش یا Department

پرسنل یا Personnel

کاربر یا User

ارتباط بین اشیاء:

هر شی می تواند با شی یا اشیاء دیگری در ارتباط باشد که این ارتباط ها می تواند به شکل های زیر باشد:

یک به یک: هر شی فقط و فقط با یک شی در ارتباط است برای مثال هر اتاق (شی اتاق) میتواند فقط یک نخته (شی نخته) داشته باشد. و بر عکس آن هم نیز صحیح است

یک به چند: هر شی می تواند با چند شی مثل هم در ارتباط باشد برای مثال هر استاد میتواند چند دانشجو داشته باشد و هر دانشجو فقط میتواند فقط یک استاد راهنما داشته باشد.

چند به چند: چند شی می توانند با چند شی دیگر در ارتباط باشد برای مثال هر دانشگاه (شی دانشگاه) می تواند چند استاد داشته باشد و هر استاد می تواند در چندین دانشگاه تدریس نماید.

با توجه به توضیحات بالا ما برای ارتباط بین شی بخش و پرسنل یک ارتباط یک به چند ایجاد کرده ایم به این معنی که هر بخش می تواند چند پرسنل داشته باشد و هر پرسنل فقط در یک بخش می تواند شاغل باشد.

در دنیای واقعی هر چیزی دارای یک سری خصوصیات میباشد برای مثال یک اتومبیل را اگر در نظر بگیریم دارای خصوصیات مهمی چون رنگ و مدل و تعداد در و نوع اتومبیل (سواری یا وانت) و... و به همین نحو دانشجو دارای خصوصیات مهمی چون شماره دانشجویی ، نام ، نام خانوادگی و... میباشد . بنابراین با این تفصیل برخی از خاصیت های مهم ، اشیاء بخش و پرسنل و همچنین کاربر را در زیر مشخص نموده ایم تا در زمان کد نویسی بتوانیم از آنها استفاده نماییم:

بخش: شماره بخش ، نام ، حداکثر تعداد پرسنل ، تلفن ، آدرس (ممکن است بخش ها از لحاظ مکان جغرافیایی در یک مکان نباشند)

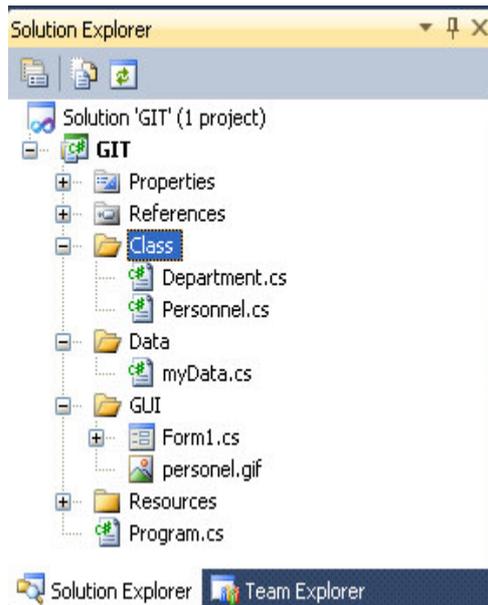
پرسنل: شماره پرسنلی ، نام ، نام خانوادگی ، تلفن ، آدرس

کاربر: نام کاربری ، کلمه عبور

برای پیاده سازی اشیاء به صورت نرم افزاری از یک مفهوم انتزاعی به نام کلاس استفاده می کنیم بدین صورت که مبنایستی برای هر شی یک کلاس تعریف کنیم و بعد از آن هر جا خواستیم از اشیاء استفاده کنیم ، کافی است از کلاس مربوطه استفاده کرد.

بخش اول: پیاده سازی کلاس ها

برای این منظور ابتدا یک پروژه ویندوزی ایجاد کرده ایم و سپس برای اینکه قسمت های مختلف را از یکدیگر متمایز کنیم چند فولدر به Solution اضافه نموده ایم تا آیتم های مختلف مثل فرم ها و کلاس ها را در آن بریزیم. که تصویر آن را در زیر مشاهده می نمایید.

در C# کلاس ها با پسوند CS. نمایش داده می شود که در شکل بالا مشاهده می نماید .

از آنجایی که ساختار C# خود بر پایه شی گرای بنیاد نهاده شده است بنابراین کلیه اصول شی گرا در رابطه با ابزارهایی که ویژوال استودیو در اختیار ما قرار میدهد صدق می کند و می توانیم از آنها استفاده نماییم.

برای تعریف کلاس بخش یا Department روی پوشه Class کلیک راست کرده و گزینه Add New Item... را انتخاب می کنیم و در پنجره باز شده Class را انتخاب نموده و نام آن را Department می گذاریم و سپس بر روی دکمه ADD کلیک می کنیم تا بتوانیم خاصیت هایی را قبلاً مشخص نمودیم وارد این کلاس کنیم. هر کلاس دارای یک سطح دسترسی میباشد که در ابتدای تعریف هر کلاس و به صورت Public و Private مشخص می شود. اگر کلاسی با private شروع شود به این معنی است که نمیتوان از درون کلاس های دیگر به این کلاس دسترسی پیدا کرد و از آنجایی که قصد داریم بین کلاس بخش و پرسنل ارتباط برقرار کنیم بنابراین بهتر است کلاس را از نوع Public تعریف کنیم.

در زیر نحوه پیاده سازی کلاس Department مشخص گردیده است:

```
public class Department
{
    public string id;
    public string name;
    public string tel;
    public int maxperson; // باب بازار پرسنل تعداد حداکثر
    public string address;
    public List<Personnel> personnels;
}
```

همانطور که در خط آخر مشاهده مینمایید لیستی از پرسنل ها تعریف شده است که با این عمل در واقع رابطه بین کلاس بخش و کلاس پرسنل را ایجاد کرده ایم . List یک ساختمان داده جدید است که می تواند اشیاء را در خود قرار دهد و طرز کار آن دقیقاً مشابه یک آرایه است .

که وظیفه این لیست نگهداری پرسنل های مربوط به بخش است.

سازنده يا Constructor

اگر بخواهيم از کلاس Department يك شي جديد ايجاد کنيم بايد به شيوه زير عمل کنيم:
در محلي که مي خواهيم شي را تعريف کنيم از کدهاي زير استفاده مي کنيم:

```
Department dep = new Department();  
dep.id = "10";  
dep.name = "افزار نرم";  
dep.maxperson = 10;
```

همانطور که مشاهده مي کنيد اين روش مقداري زمان گير است و همچنين فضاي کد نويسي بيشتري را به خود اختصاص ميدهد. بنا بر اين روش ديگر استفاده از Constructor يا سازنده است.

ميتوان گفت سازنده يك متد است که همنام با نام کلاس است و مي تواند آن را Overload کرد يعني چند سازنده براي يك کلاس تعريف کرده که هر کدام پارامترهاي ورودی متعددي داشته باشند که در زير سازنده کلاس Department را مشاهده مي نماييد.

```
public Department(string _id, string _name, string _maxperson, string _tel, string  
_adres)  
{  
    id = _id;  
    name = _name;  
    tel = _tel;  
    maxperson = int.Parse ( _maxperson);  
    address = _adres;  
    personnels = new List<Personnel>();  
}
```

با توجه به توضيحات براي مثالي ميتوان سازنده اي ساخن که فقط پارامتر ID و Name را داشته باشد.

با اين روش هر زمان که نياز به تعريف بخش داشته باشيم مي توانيم از روش زير استفاده کنيم

```
Department DP1 = new Department("100", "افزار نرم بازاریابی", "3", "125", "home1");
```

يعني مقادير را به سازنده پاس ميدهيم و خود سازنده وظيفه ايجاد شي را بر عهده مي گيرد.

براي ايجاد کلاس Personel نيز به همين صورت عمل مي کنيم.

از آنجايي که در شي گرايي بهتر است وظيفه هر کلاس را به خود کلاس واگذار نماييم و نه به کلاس هاي ديگر. بنا بر اين توابع مربوط به هر کلاس را در خود کلاس تعريف مي کنيم. براي مثال تابع زير چک مي کند که آیا ظرفيت بخش تکميل شده است يا خير؟ براي اين منظور يك مقدار صحيح گرفته و انرا با مقدار ظرفيت بخش که در هنگام تعريف بخش وارد شده است چک مي کند و در صورتي که برابر باشد تابع مقدار True را بر مي گرداند که نشان ميدهد ظرفيت اين بخش کامل است و در غير اينصورت مقدار False را بر مي گرداند.

```
public bool Check_department_full(int n)  
{  
    if (n == maxperson)  
    {  
        return false;  
    }  
    return true;  
}
```

کلاس MyData

همانطور که قبلاً توضیح داده شد در این برنامه از بانک اطلاعاتی استفاده نشده است برای این منظور از یک کلاس به نام Mydata استفاده شده است که این کلاس در پوشه Data در Solution برنامه قرار دارد. این کلاس به صورت زیر تعریف شده است:

```
public static class myData
```

همانطور که مشاهده می کنید با کلاس های دیگر که قبلاً تعریف نمودیم یک تفاوت دارد و آنهم استفاده از کلمه کلیدی Static است. زمانی که قصد دارید از یک کلاس استفاده کنید لازم است یک شی جدید از آن ایجاد کنید که اینکار با کلمه کلیدی New انجام میشود و مثال هایی از آن را در صفحه های قبل مشاهده نموده اید ولی کلاس هایی که به صورت Static تعریف می شوند نیازی نیست تا از آنها یک شی جدید ایجاد کنیم و تنها کافی است نام کلاس را نوشته و سپس بعد از آن نام تابع یا خاصیت هایی که در درون کلاس تعریف کرده ایم را درج کنیم برای مثال تابع Show از کلاس MessageBox که برای نمایش پیغام استفاده می شود یک کلاس Static است زیرا نیازی نیست یک شی جدید از آن تعریف نماییم.

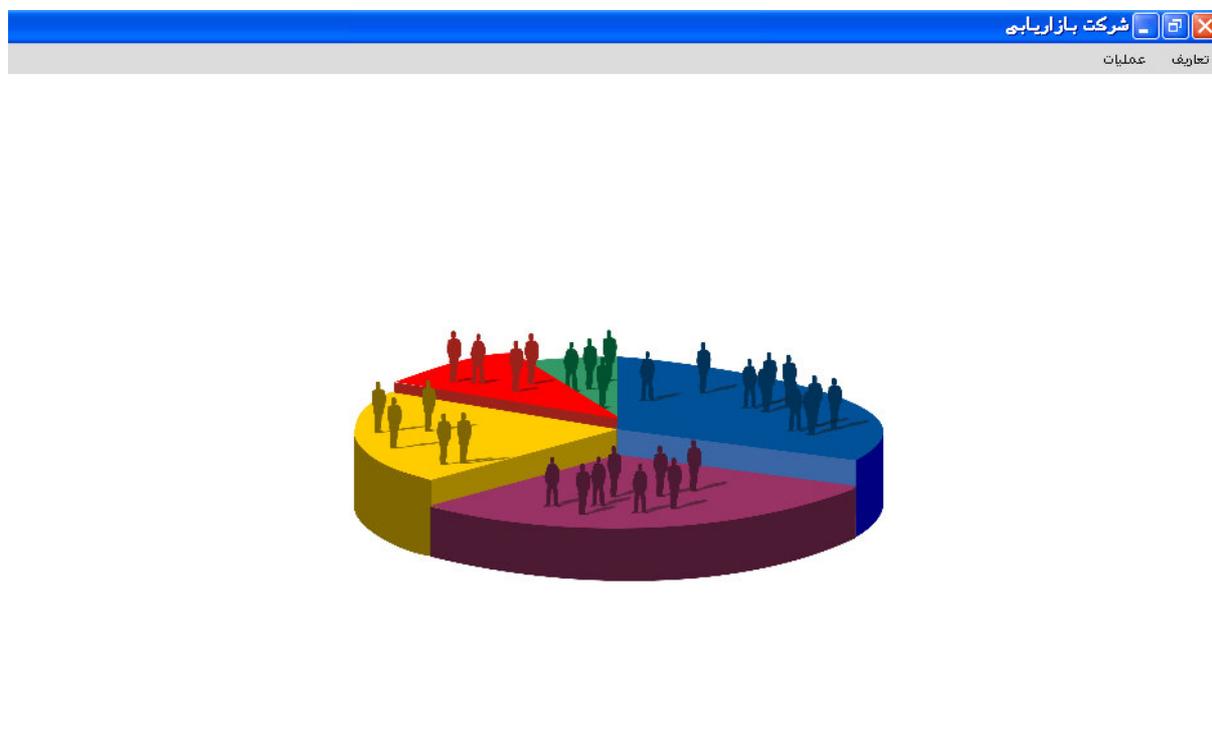
در کلاس Mydata یک تابع به نام BuildMyadata() وجود دارد که وظیفه آن ایجاد چند شی نمونه از کلاس بخش و پرسنل و ... است که برنامه با این داده های مجازی شروع به کار نماید و بعد از آن هر تعریفی که در برنامه انجام دهیم درون لیستی که در این کلاس تعبیه شده است ذخیره می شود. در زیر تعریف دو تابع و لیست های ذخیره را مشاهده می نمایید:

```
public static List<Department> departments;  
public static List<Personnel> personnels;  
  
public static void BuildmyData()  
{  
    departments = new List<Department>();  
    personnels = new List<Personnel>();  
    Department DP1 = new Department("100", "افزار نرم بازاریابی", "3", "125", "home1");  
    Department DP2 = new Department("101", "سخت بازاریابی", "2", "126", "home2");  
    Department DP3 = new Department("102", "محصولات بازاریابی", "1", "127", "home3");  
    departments.Add(DP1);  
    departments.Add(DP2);  
    departments.Add(DP3);  
  
    Personnel Prs1 = new Personnel("1", "علی", "حمیدی", "20", "شیراز");  
    Personnel Prs2 = new Personnel("2", "سعید", "مجیدی", "15", "اصفهان");  
    Personnel Prs3 = new Personnel("3", "حسینی", "مینا", "17", "تهران");  
    personnels.Add(Prs1);  
    personnels.Add(Prs2);  
    personnels.Add(Prs3);  
  
}
```

در زمان شروع به کار برنامه یا اجرای برنامه این تابع اجرا می شود و اشیاء مورد نظر را در درون حافظه ایجاد می کند و آنها را درون لیست های مربوط به هر شی قرار میدهد تا در صورت لزوم از آنها استفاده شود.

فرم اصلي برنامه

زمانی که کاربر برنامه را اجرا می کند فرم زیر اجرا می شود که این فرم در واقع فرم اصلي برنامه است و از آن میتوان به کلیه قسمت های برنامه دسترسی پیدا کرد.

در قسمت بعدي سعي داريم تا فرمي را براي تعريف بخش ايجاد نماييم و دسترسی آن را از طريق فرم اصلي مهيا سازيم.

پایان قسمت اول

oopc.mil.ir